

Caracterizarea personajului Mara din opera Mara scrisa de Ioan Slavici-prima parte

Personaj principal, multidimensional, static, eponim.

Modalitati de caracterizare:

- caracterizare directa: portretul facut de narator si de alte personaje, autocaracterizarea;
- caracterizare indirecta: prin propriile ganduri, simtiri si actiuni, prin comentariul naratorial; portret caracterologic; prin mediul in care traieste; prin monolog interior.

In realizarea Marei ca personaj se intalnesc doua perspective: cea realista, care se materializeaza in surprinderea cu exactitate a actiunilor si psihologiei personajului, si cea clasica, evidenta in echilibrul compozitional care caracterizeaza in permanenta viziunea lui Slavici.

Scriind despre Mara, G. Calinescu afirma: "Pentru epoca in care a aparut, Mara trebuia sa insemne un eveniment, si astazi, privind inapoi, romanul acesta apare ca un pas mare in istoria genului". Fara indoiala, constatarea criticului are in vedere si modul in care Slavici realizeaza constructia personajelor. Privind putin inapoi, in istoria personajului feminin romanesc, putem sesiza ca realizările sunt putine si parțiale: Niceta, personajul lui Kogalniceanu, Elena, eroina romantica a lui Bolintineanu. In afara acestor realizari proza noastra e dominata de personaje schematice, construite din clișee literare si vorbind intr-un dialect previzibil.

Intr-un astfel de context literar, aparitia unui roman ca Mara echivaleaza cu trecerea de la elementar la complex. Personajul care da titlul cartii lui Slavici motiveaza exact si un parcurs al literaturii noastre, dinspre "zbuciumata adolescenta" spre maturitate.

Prezentarea Marei e situata direct, in chiar debutul romanului: "A ramas Mara, saraca, vaduva cu doi copii, saracutii de ei, dar tanara si voinica si harnica si Dumnezeu a mai lasat sa aiba si noroc". Sa analizam atent acest fragment exemplar pentru echilibrul si precizia expresiei artistice a lui Slavici. Mai intai este prezentata ceea ce am putea numi "starea sociala" a personajului: "vaduva cu doi copii". Se adauga apoi elemente care tin de portretul fizic si de aspectele morale ale personajului. Finalul frazei il aduce pe "scena" romanescă pe Dumnezeu, cel ce imparte norocul. Acestei compozitii, atat de complexe pentru un "spatiu" narativ atat de restrans, i se adauga vocea naratorului a carui omniscienta avertizeaza parca asupra celui care va dirija intreaga actiune romanescă. Mara este "saraca", iar cei doi copii sunt "saracutii de ei".